

Sygn. akt I Ca 47/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Elżbieta Zalewska-Statuch

Sędziowie SSO Joanna Składowska

SSR del. Ewelina Puchalska

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2016 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa M. S.

przeciwko Gminie Ł.

o odszkodowanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 15 października 2015 roku, sygnatura akt I C 844/13

1. oddała apelację;
2. zasądza od powoda M. S. na rzecz pozwanej Gminy Ł. 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 47/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 października 2015 roku Sąd Rejonowy w Łasku oddalił powództwo M. S. przeciwko Gminie Ł., w którym powód domagał się zapłaty kwoty 25 000 zł wraz z odsetkami tytułem naprawienia szkody związanej z nieudzieleniem przez pozwaną informacji w sprawie planowego przebiegu drogi ekspresowej (...) w sąsiedztwie nieruchomości powoda w okresie planowania przez niego inwestycji w gospodarstwo ekologiczne.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o ustalony przez Sąd Rejonowy następujący stan faktyczny:

W dniu 31 grudnia 2003 roku utracił moc plan zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Ł.. W 2008 roku uchwalono Studium (...)

i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Ł..

W wymienionym Studium zaznaczono przebieg drogi (...) przez gminę Ł.

i miejscowość S. zgodnie z obecnym usytuowaniem tej drogi. Budowa drogi (...) była planowana od lat 90-tych XX wieku. Na różnych etapach planowania oprócz wariantu przebiegu tej drogi przez miejscowość S. w gminie Ł. przewidywano także inne warianty przebiegu drogi (...). Ostatecznie w dniu 09 września 2009 roku Komisja Oceny Projektów (...) przy Generalnym Dyrektorsze Dróg Krajowych i Autostrad w W. podjęła decyzję o wyborze przebiegu drogi (...) zgodnie z obecnym jej usytuowaniem. (...) Dyrektor Ochrony Środowiska w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 08 stycznia 2010 roku ostatecznie wybrał obecny wariant przebiegu drogi (...). Wojewoda (...) w decyzji nr (...) z dnia 01 września 2011 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na budowie drogi ekspresowej (...) w zakresie odcinka 5 ostatecznie ustalił przebieg drogi (...). Wojewoda (...) przy wydawaniu decyzji

o zezwoleniu na realizację w/w inwestycji drogowej nie był związany postanowieniami Studium (...) i Gminy Ł.. Jednostki samorządu terytorialnego w tym Gmina Ł. pozytywnie opiniowały obecny przebieg drogi ekspresowej (...).

Powód M. S. od 2003 roku jest właścicielem gospodarstwa rolnego

o powierzchni 6,3278 ha położonego w S. gmina Ł.. Powód podjął decyzję, aby założyć w swoim gospodarstwie ekologiczną plantację borówki amerykańskiej. W 2005 roku powód zwrócił się do (...) o dofinansowanie. Do wniosku do (...) powód musiał załączyć zaświadczenie z Urzędu Miejskiego

w Ł. o tym, czy dla obszaru, na którym znajduje się jego gospodarstwo rolne, jest uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego i ewentualnie jak jest treść tego planu. Urząd Miejski w Ł. wydał powodowi zaświadczenie, że dla miejscowości S. nie ma uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego. Powód wykonał ogrodzenie plantacji, przygotował glebę pod borówki, zasadził borówki, wybudował studnię głębinową i system nawodnienia plantacji. W 2007 roku powód wystąpił do Urzędu Miejskiego w Ł. o wydanie warunków zabudowy na inwestycję polegającą na rozbudowie budynku mieszkalnego - dobudowie części gospodarczej - przechowalni owoców na działce nr (...) położonej w miejscowości S. gmina Ł.. We wniosku o wydanie decyzji powód nie wskazał, że inwestycja jest związana z ekologiczną uprawą borówki amerykańskiej. Urząd Miejski w Ł. wydał decyzję o warunkach zabudowy w dniu 24 września 2007 roku. W dniu 05 czerwca 2008 roku Starosta Ł. wydał pozwolenie na budowę przechowalni owoców. Droga ekspresowa (...) została wybudowana w pobliżu plantacji borówki amerykańskiej założonej przez powoda. W listopadzie 2014 roku droga ekspresowa (...) na odcinku znajdującym się obok gospodarstwa rolnego powoda w S. została otwarta dla ruchu. W latach 2010-2014 powód i jego mama H. S. korespondowali z Urzędem Miejskim w Ł., (...), Ministerstwem Infrastruktury na temat planowania budowy drogi ekspresowej (...). Od 20 czerwca 2012 roku do chwili obecnej powód M. S. posiada certyfikat,

z którego wynika, że produkowane przez niego borówki są produktem ekologicznym. Ilość zebranych borówek w ciągu poszczególnych lat zależy od warunków pogodowych. Powód nie zawierał na piśmie umów sprzedaży borówek. Ceny borówek ekologicznych są wyższe niż ceny borówek nie spełniających warunków produkcji ekologicznej.

Wobec tak ustalonego stanu faktycznego i zgłoszonych żądań powoda Sąd uznał, iż nie zachodzi żadna z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej względem powoda. Sąd wskazał, iż powód poza swoimi twierdzeniami nie udowodnił, iż rozpoczynając produkcję ekologicznej borówki amerykańskiej informował o tym pozwaną. Sąd dostrzegł także, że powód do dzisiaj otrzymuje certyfikat z którego wynika, że produkowane przez niego borówki są produktem ekologicznym i nie wykazał w żaden sposób, by poniósł stratę w sprzedaży borówki z powodu pobudowania w pobliżu jego gospodarstwa trasy ekspresowej (...).

Z rozstrzygnięciem Sądu pierwszej instancji nie zgodził się powód, zaskarżając w całości wydany wyrok. Powód zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. i art. 417 §1kc. Nadto naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.: art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. - poprzez pominięcie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczność zakresu poniesionych strat i utraconych korzyści w związku z zaniechaniem pozwanej, art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. - poprzez oddalenie wniosku dowodowego

o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka J. P. (byłego Burmistrza Ł.) na okoliczność posiadanej wiedzy dotyczącej lokalizacji drogi (...), prowadzenia przez powoda działalności w postaci ekologicznej uprawy borówki amerykańskiej, jak również nieinformowania powoda o istnieniu Studium (...) i Gminy Ł.. Powód zarzucił także zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd pierwszej instancji ustaleń

faktycznych sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym oraz przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, a także błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, iż powód nie udowodnił poniesionej szkody, ani okoliczności wskazującej, iż pozwana Gmina wbrew obowiązkowi nie udzieliła mu informacji o lokalizacji drogi (...), podczas gdy załączone pisma oraz zeznania świadków potwierdzają, iż Gmina dysponowała wiedzą dotyczącą Studium (...) i Gminy Ł.- uchwalonym w 2008 roku, zawierającym zaznaczenie obecnego usytuowania drogi.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu. Ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i zasądzenie kosztów procesu.

W odpowiedzi na apelację pozwana Gmina Ł. wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda M. S. nie jest uzasadniona.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji w żadnej mierze nie dopuścił się naruszenia zaskarżonych przepisów postępowania, ani przepisów materialnoprawnych. Dokonane w sprawie ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy przyjmuje za własne, podziela także stanowisko Sądu meriti wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w zakresie dotyczącym braku podstaw przyjęcia odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej względem powoda.

Zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. uznać należy za nieuzasadniony, gdyż stosownie do art. 162 k.p.c. uległ on prekluzji wobec niezgłoszenia zastrzeżenia przed Sądem pierwszej instancji, zatem wyłączony został spod kontroli apelacyjnej w trybie art. 380 k.p.c.

Natomiast zgodnie z brzmieniem art. 233 § 2 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zachowanie wymogów określonych tym przepisem wymaga, aby sąd wziął pod uwagę wszystkie dowody przeprowadzone w sprawie, dokonał ich konfrontacji i na tej podstawie wyciągnął logicznie uzasadnione wnioski, zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego i wiedzy fachowej, jeśli jest ona wymagana w danej sprawie.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wbrew twierdzeniom i zarzutom apelacyjnym, nie wskazuje by powód zamierzając rozpocząć uprawę ekologicznej borówki amerykańskiej w 2005 roku konsultował to przedsięwzięcie z pozwaną Gminą w kwestii planowanego przebiegu trasy S8. Najwcześniejsza korespondencja, na jaką powołuje się powód w apelacji, prowadzona przez niego głównie z Urzędem Miasta w Ł. i (...) w zakresie planowanej inwestycji drogowej pochodzi z 2010 roku. Zarzucanie pozwanej Gminie powinności przewidzenia w 2005 roku wystąpienia negatywnych konsekwencji planowanej inwestycji drogowej dla powoda jest nieporozumieniem. W jaki bowiem sposób przy tak szeroko zakrojonej inwestycji publicznej dotyczącej niezwykle dużej liczby lokalnych (...) pozwana mogła przewidzieć, że przebieg trasy przez nieruchomość powoda spowoduje jakiegokolwiek negatywne konsekwencje dla powoda, czy innego mieszkańca gminy. Jedyne co można było przewidzieć to to, że właściciele nieruchomości co do których wydana zostanie decyzja o realizacji inwestycji drogowej pozbawieni zostaną własności tych części swoich nieruchomości, które zajęte zostaną na drogę i będzie im z tego tytułu przysługiwało odszkodowanie. Powód nie zarzucił pozwanej Gminie, która - co należy podkreślić - nie była inwestorem tego przedsięwzięcia, naruszenia jakichkolwiek obowiązków planistycznych związanych z przystąpieniem do opracowywania, opracowywaniem i uchwaleniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Wszystkie te działania Gminy musiały być przecież jawne i publicznie dostępne, bo taki jest wymóg przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Każdy, to śledził zmieniające się plany przebiegu trasy S8 mógł się z nimi zapoznać. Pozwana Gmina nie odpowiada także za to, że w 2009 roku ostatecznie przyjęto projekt budowy trasy m.in. przez nieruchomość powoda, co do którego projektu Wojewoda (...) w 2011 roku wydał decyzję o zezwoleniu na realizację

inwestycji drogowej. Cały ten proces planistyczny i administracyjny dotyczący obszaru Województwa (...) był jawny i dostępny dla społeczeństwa. Jak wynika

z okoliczności faktycznych sprawy już w 2008 i 2009 roku przedstawiciele (...) prowadzili otwarte i jawne konsultacje dotyczące planowanej lokalnie inwestycji

w Ł. i S., po których mieszkańcy mogli zgłaszać swoje uwagi do Urzędu Gminy w Ł. i jak wskazano z miejscowości, w której mieszka powód wpłynęły wówczas dwie skargi, przy czym żadna nie pochodziła od powoda. Jak wynika z załączonych przez powoda do pozwu i w toku procesu dokumentów zainteresowanie powoda przebiegiem trasy S8 datuje się na 2010 rok, co jest zupełnie logiczne, bowiem dopiero wówczas wiadomym stało się, że droga będzie przebiegała przez nieruchomość powoda. Wówczas jednak reakcja powoda w kontekście zagrożenia dla prowadzonej przez niego działalności staje się spóźniona, ale stanowczo stwierdzić należy, iż za ten stan nie odpowiada pozwana, której powód zarzuca nieinformowanie o przebiegu trasy.

Dokonana zatem ocena zgromadzonego materiału dowodowego nie prowadzi do odmiennych niż dokonał to Sąd Rejonowy wniosków w sprawie. Tym samym także zarzut naruszenia art. 217 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu

z opinii biegłego z zakresu rachunkowości uznać należy za nieuzasadniony, skoro Sąd nie stwierdził zaistnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej.

Sąd Okręgowy także nie znajduje podstaw do uznania tej odpowiedzialności pozwanej i zarzuty apelacyjne dotyczące naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 6 k.c. i art. 417 k.c. uznaje za bezzasadne. Wskazać bowiem należy, iż zarzucaną pozwanej Gminie Ł. odpowiedzialność odszkodowawczą względem powoda rozpatrywać należy w kategorii niezgodnego z prawem działania bądź zaniechania –

a więc naruszenia normy prawnej regulującej stosunek publicznoprawny łączący jednostkę z organem władzy publicznej, ewentualnie naruszenia zasad współżycia społecznego (słuszności, czy też dobrych obyczajów). Podkreślić jednak należy, że nie ma jednego uniwersalnego stosunku publicznoprawnego łączącego jednostkę

z Państwem, a w tym przypadku z jednostką samorządu terytorialnego. Norm prawnych regulujących rozmaite stosunki publicznoprawne jest bardzo wiele i aby postawić organom władzy zarzut niezgodnego z prawem działania czy zaniechania należałoby wskazać normę prawną, regulującą dany stosunek, którą organ władzy naruszył. Podobnie w przypadku naruszenia zasad współżycia społecznego wskazać należy jakie zasady, w jaki sposób i przez kogo zostały naruszone. Także zaniechanie podjęcia przez władzę publiczną działań zapewniających uprawnionej osobie realizację jej praw podmiotowych jest bezprawne wówczas, gdy narusza skonkretyzowany w przepisach prawa obowiązek, którego wykonanie wyłączałoby powstanie szkody.

Powód nie wykazał w tym procesie jakie prawa zostały przez pozwaną naruszone, albo jakich obowiązków pozwana zaniechała wykonania. Nie wskazał też konkretnych zasad współżycia społecznego jakie Gmina Ł. w jego relacjach z nim naruszyła. Formulowanego w pozwie zarzutu nieinformowania powoda o planowanym przebiegu trasy (...) nie można uznać za uzasadnionego także w kategorii naruszenia jakichkolwiek zasad współżycia społecznego. Zupełnie nielogiczne jest zatem obciążanie pozwanej obowiązkami, których nie przewiduje ustawa, ani takimi jakich nie jest w stanie wykonać, czyli jak domaga się powód, czuwania nad interesami majątkowymi indywidualnego mieszkańca i w szerszej perspektywie przewidywania ewentualnego naruszenia tego interesu na skutek działań podejmowanych w celach publicznych przez inny podmiot, w tym przypadku (...).

W ocenie Sądu odwoławczego pozwana nie naruszyła żadnej normy prawnej, która regulowałaby stosunki łączące ją z powodem. Powód na potrzeby związane

z prowadzoną działalnością występował do pozwanej z wnioskami o wydanie zaświadczenia o przeznaczeniu jego nieruchomości w planie miejscowym, a pozwana prawidłowo informowała powoda, że planu nie ma, jest studium uwarunkowań

i kierunków zagospodarowania, ale o zaświadczenia ze studium powód nie występował, bo Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, z którą powód rozliczał się z przyznanymi środkami nie wymagała takich zaświadczeń.

Prawidłowo zatem Sąd pierwszej instancji orzekł, że powództwo nie jest zasadne, skoro pozwana nie naruszyła prawa, ani nie dopuściła się zaniechania jakiegokolwiek normy prawnej, czy choćby zasad współżycia społecznego.

Wobec powyższego na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.